

Trobada del **Grup de Lectura Meteora** a Documenta
Pau Claris, 144, Barcelona

21 de març de 2022

Marx y la muñeca, de Maryam Madjidi

En línies generals aquest llibre autobiogràfic es va trobar senzill, de poca dificultat, però sense excessiva grapa. Una lectora que l'havia llegit en l'original francès va informar que no li havia resultat gaire dificultós de llegir, tot i no fer-ho amb assiduïtat.

Es va dir també que es notava que era una *opera prima* i que, en certa manera, potser era un text sobrevalorat. La part memorialística va agradar, però estructuralment es va considerar un relat fragmentat, erràtic, mal ordenat, malgrat la seva divisió en tres parts (o naixements).

Tot i que és un text que traspua sensibilitat, potser no arriba sempre a captar l'interès i pren, en segons quins moments, un to fantasiós que pot sorprendre favorablement, però també descol·locar.

Es va comentar que al llarg del text van sorgint referències autobiogràfiques a Pequín i Istanbul que no s'aclareixen al lector fins al final del llibre.

Dintre d'una obra que en general es va considerar una mica caòtica, potser la part dels contes, en què es fa servir més ficció, va resultar més atractiva.

En un sentit ben diferent, altres opinions va parlar molt positivament del llibre, van destacar l'interès que promou l'arrencada del text amb la protagonista intrauterina, la situació d'una família comunista dins la revolució islàmica, el drama de la identitat i la llengua, l'estat de depressió de la protagonista en segons quins moments, el xoc cultural d'una nena o joveneta iraniana a la França de la dècada de 1990, fet que reflecteix les vivències de molts immigrants i exiliats al llarg de la història. També es va valorar positivament el llenguatge de l'obra, que es va qualificar de poètic i amorós. També es va destacar que el text aporta uns comentaris molt bons sobre poetes clàssics perses.

Un dels debats més interessants del llibre va ser el que suscita sobre la llengua: la pròpia i la del país d'acollida. Amb les corresponents derivades cap a la identitat.

El relat es configura a través de diferents persones narratives. Es van trobar com a figures destacables l'oncle Shaman i l'àvia; els pares mai no són compresos per la filla. També es va destacar l'amigueta que li treu la por, Shirin.

Va sorprendre bastant que la protagonista, una jove iraniana que arriba a un país europeu, actuï sovint en rebel·lia per davant de la crítica a un sistema determinat. Pot semblar poc comprensiva cap a tota la tragèdia que ha viscut la seva família sota un règim tirànic. Per exemple, en l'episodi dels bolquers que oculten papers clandestins: l'escriptora ho transmet gairebé com un retret, amb certa incomprensió, com si l'haguessin utilitzada, amb una mirada un punt egoista. El mateix passa quan, ja una dona feta, viatja a Teheran i es queda enlluernada per un xicot d'allà, sense tenir en compte el que significaria per a ella, com a dona, quedar-se allí de per vida.

D'altra banda també es va considerar el drama del bloqueig social i cultural de la nena acabada d'arribar a França, un dramatisme que arriba perfectament al lector. En el període d'adolescència i joventut (1986-2003), el text confessa unes lògiques contradiccions i incoherències en la protagonista, generalment amb un to d'un cert ressentiment.

Hi ha moments de l'obra, però, que provoquen desconcert, sovint no s'hi acaba de veure el sentit perquè hi ha una bona descripció de les atrocitats, però no es percep una condemna frontal. A partir de l'arribada de la nena a França, el text potser agrada més perquè ja són vivències directes de l'escriptora, i no explicades a través de pares o familiars.

Una membre del Grup que és professora i ha treballat amb canalla fills d'immigrants o exiliats ens assegura que ha pogut comprovar fets i situacions similars: lluita interior, despersonalització, crisi d'identitat, etc.

Es pot concloure que, almenys entre el nostre Grup, el llibre ha suscitat un gran debat, no tant pel que diu, que és ben clar, sinó per la manca de posicionament de l'autora en segons quins aspectes. Manca de reflexió crítica de l'escriptora actual,

una dona de 37 anys quan publica el llibre. D'altra banda, es pot interpretar que aquesta reflexió crítica no cal, perquè és un conjunt de retrats de diferents èpoques de la vida de l'escriptora i, d'aquí, les incoherències que reflecteix.

•

Pròxima trobada del Grup: **DIMARTS, 26 d'abril** de 2022, 19h. Llibreria Documenta.

Obra: *Jo, que no he conegut els homes*, de Jacqueline Harpman.

Us recordem que Llibreria Documenta us fa un **5% de descompte** de les obres que llegim com a participants en el Grup de Lectura (per encàrrecs: **93 317 25 27**).
Més informació sobre el Grup de Lectura Meteora: www.editorialmeteora.cat